SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

Zespołu Szkół Ekonomicznych we Włocławku

Zespół Szkół Ekonomicznych
ul. Bukowa 38/40
87-800 WŁOCŁAWEK
tel. 54 232 58 52

Rok szkolny 2026/2027

Podstawa prawna:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78 poz. 483 ze zm.).
2. Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
3. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2026 r. poz. 446 ze zm.).
4. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2026 r. poz. 1375 ze zm.) – w szczególności art. 26 oraz art. 84 ust. 2 pkt 1 (wyłączna kompetencja Rady Rodziców do uchwalania dokumentu w porozumieniu z Radą Pedagogiczną).
5. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2025 r. poz. 2151 ze zm.).
6. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2026 r. poz. 1939 ze zm.).
7. Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. z 2026 r. poz. 1162 ze zm.).
8. Ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 987).
9. Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 560 – Standardy Ochrony Małoletnich, tzw. Ustawa Kamilka).
10. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i hygiene w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1604).
11. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
12. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. z 2018 r. poz. 467 ze zm.).
13. Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2026/2027 (reforma edukacji zdrowotnej, wdrażanie założeń odporności społecznej oraz program Reformy26. Kompas Jutra).
14. Statut Zespołu Szkół Ekonomicznych we Włocławku.
15. Standardy Ochrony Małoletnich wdrożone w Zespole Szkół Ekonomicznych we Włocławku.

I. Wstęp i diagnoza potrzeb społeczności szkolnej

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny ZSE we Włocławku na rok szkolny 2026/2027 opiera się na partnerskim współdziałaniu całej społeczności szkolnej: nauczycieli, uczniów oraz rodziców. Stabilnym fundamentem pracy placówki jest doskonała jakość komunikacji na linii szkoła-dom – aż 97,3% rodziców ocenia współpracę z kadrą pedagogiczną jako bardzo dobrą lub poprawną.

Dokument został zaktualizowany i rozbudowany w oparciu o rzetelną, anonimową diagnozę potrzeb przeprowadzoną we wrześniu 2026 r. przy użyciu formularzy online (dziennik Vulcan / Google Formularze). W badaniu wzięła udział wysoce reprezentatywna grupa 215 uczniów, 42 nauczycieli i 154 rodziców (co stanowi kluczowy wzrost frekwencji badawczej o 112,9% w grupie uczniów i podnosi wiarygodność pomiaru).

Główne wnioski diagnostyczne i wyzwania na rok szkolny 2026/2027:

- Kryzys obciążenia nauką i zjawisko „ślepoty percepcyjnej" dorosłych: Aż 72% uczniów zgłasza permanentny brak czasu wolnego oraz niemożność regeneracji, a 39,3% odczuwa przewlekłe wyczerpanie psychofizyczne. Wynik ten drastycznie kontrastuje z opinią dorosłych – aż 95,1% nauczycieli oraz 89,5% rodziców uważa, że ilość czasu wolnego uczniów jest w pełni wystarczająca.

- Permanentny stres szkolny: Aż 59,4% uczniów deklaruje odczuwanie silnego stresu niemal codziennie lub kilka razy w tygodniu. Ponad 55% dorosłych (nauczycieli i rodziców) uważa natomiast błędnie, że stres ten pojawia się u młodzieży jedynie sporadycznie (np. przed klasówkami).

- Kryzys subiektywnego dobrostanu psychicznego: 38% młodzieży ocenia swój stan psychiczny jako niski lub bardzo niski. Co alarmujące, zaledwie 3,9% rodziców dostrzega ten problem u własnego dziecka, co wskazuje na krytyczną lukę informacyjną na linii dziecko-rodzic.

- Niski poziom higieny cyfrowej: Aż 61% nauczycieli definiuje nawyki ekranowe uczniów jako niskie lub bardzo niskie, zgłaszając problem dekoncentracji i nadużywania telefonów na lekcjach. Uczniowie i rodzice mają skłonność do marginalizowania tego zjawiska.

- Zagrożenie substancjami psychoaktywnymi wokół szkoły: Problem używania e-papierosów stał się powszechnie zauważalny dla wszystkich grup społeczności szkolnej i zdefiniowany jako wyzwanie w otoczeniu placówki (zauważa go 55% nauczycieli, 48% rodziców i 42,3% uczniów).

- Niska przydatność doradztwa zawodowego: Aż 58,7% uczniów ocenia zajęcia z doradztwa negatywnie (jako mało praktyczne) lub wskazuje na całkowity brak dostępu do nich, co wymaga gruntownej zmiany formuły zajęć.

II. Misja Szkoły

Misją szkoły jest kształcenie i wychowanie w duchu wartości i poczuciu odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata, kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami, także przedstawicielami innych kultur.

Szkoła zapewnia pomoc we wszechstronnym rozwoju uczniów w wymiarze intelektualnym, psychicznym i społecznym, zapewnia pomoc psychologiczną i pedagogiczną uczniom. Uczy wzajemnego szacunku i uczciwości jako postawy życia w społeczeństwie i w państwie, w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych, a także budowanie pozytywnego obrazu szkoły poprzez kultywowanie i tworzenie jej tradycji. Misją szkoły jest także profilaktyka zachowań ryzykownych, kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych oraz troska o bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców.

III. Cele Ogólne i Szczegółowe Programu

1. Cele Ogólne (Wielowymiarowy rozwój ucznia)

Działalność wychowawczo-profilaktyczna w szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferach:

- Fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia, regenerację, przeciwdziałanie przewlekłemu wyczerpaniu oraz podejmowanie zachowań prozdrowotnych i bezpiecznych.

- Psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły i witalności, redukcję codziennego stresu oraz ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału i kondycji psychicznej.

- Społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych, eliminowaniu podziałów klasowych oraz doskonaleniu umiejętności wypełniania ról rówieśniczych i obywatelskich.

- Aksjologicznej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia, etyki zawodowej, odpowiedzialności za siebie i innych oraz poszanowania mienia wspólnego i tradycji.

2. Cele Szczegółowe i Zadania Przypisane do Nowych Wytycznych i Wyzwań

Obszar 1: Higiena cyfrowa, odpowiedzialne AI i aktywność off-line

- Kształtowanie racjonalnego i krytycznego podejścia do technologii informatycznych, przeciwdziałanie zjawisku bezkrytycznego kopiowania prac ("gotowców AI") oraz rozwijanie samokontroli i asertywności cyfrowej.

- Uświadamianie zagrożeń i niebezpieczeństw wynikających z nadużywania komputera, internetu, smartfonów, aktywności na forach internetowych i w mediach społecznościowych (profilaktyka fonoholizmu i siecioholizmu).

- Nauka poprawnego metodycznie wykorzystywania narzędzi i bezpiecznych zasobów dostępnych w sieci (w tym Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej – ZPE).

- Rozwijanie myślenia analitycznego, krytycznej analizy i weryfikacji informacji dostępnych w internecie (rozpoznawanie fake newsów i dezinformacji).

- Wskazywanie na alternatywne, bezekranowe sposoby spędzania czasu wolnego przez uczniów w przestrzeni szkolnej (organizacja stref off-line).

Obszar 2: Zdrowie psychiczne, redukcja stresu i wsparcie w kryzysie

- Zwiększanie poczucia własnej wartości uczniów, wiary we własne siły, kształcenie umiejętności mówienia o sobie w kategoriach pozytywnych oraz budowanie rezyliencji (odporności psychicznej).

- Eliminowanie z życia szkolnego agresji, przemocy rówieśniczej oraz mowy nienawiści i cyberprzemocy (hejt w sieci). Rozpoznawanie i wczesna interwencja w sytuacjach trudnych, konfliktowych i depresyjnych.

- Kształcenie umiejętności radzenia sobie z trudnymi emocjami, stresem codziennym, obniżonym nastrojem, lękiem, osamotnieniem oraz tendencją do zachowań depresyjnych.

- Rozwijanie i wzmacnianie u uczniów umiejętności życiowych, psychologicznych, samokontroli oraz bezpiecznego wyrażania i nazywania emocji.

- Zapobieganie negatywnym skutkom ekspozycji na zachowania samobójcze i kryzysowe (współdziałanie z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną we Włocławku).

- Przeciwdziałanie podziałom rówieśniczym, rywalizacji i wykluczeniu w klasie poprzez systematyczną integrację zespołów klasowych.

Obszar 3: Edukacja zdrowotna, pierwsza pomoc i przeciwdziałanie używkom

- Budowanie u uczniów trwałego poczucia odpowiedzialności za zdrowie jako jedną z najważniejszych wartości życiowych.

- Dostarczenie rzetelnej wiedzy o szkodliwości i uświadamianie zagrożeń wynikających z używania papierosów, e-papierosów, alkoholu, napojów energetycznych, leków bez wskazań medycznych, narkotyków oraz dopalaczy.

- Kształtowanie nawyków prozdrowotnych w zakresie zdrowego stylu życia, odpowiedniej zbilansowanej diety i regeneracji (walka z chronicznym przemęczeniem).

Używaj kodu z rozwagą.

- Zmiejszenie i unowocześnienie formuły aktywności ruchowej uczniów na lekcjach wychowania fizycznego i poza szkołą na bardziej atrakcyjną i angażującą.
- Kształcenie praktycznych umiejętności udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej i ratownictwa przez wszystkich uczniów (zgodnie z reformą przedmiotową).

Obszar 4: Budowanie odporności społecznej, postaw prospołecznych i SOM

- Budowanie silnego poczucia tożsamości regionalnej, narodowej oraz świadomości obywatelskiej; wskazywanie autorytetów i wzorców moralnych.
- Troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo uczniów i pracowników szkoły, przeciwdziałanie demoralizacji oraz ochrona dzieci przed wszelkimi formami krzywdzenia.
- Obniżanie u uczniów napięć i lęków związanych z aktualną sytuacją geopolityczną świata.
- Kształtowanie postaw patriotycznych, szacunku do tradycji, ceremoniałów szkolnych oraz dziedzictwa narodowego i europejskiego.
- Kontynuowanie i rozwijanie postaw prospołecznych poprzez szerokie umożliwienie udziału w działaniach z zakresu wolontariatu szkolnego (aktywne uczestnictwo w życiu społecznym miasta Włocławek).
- Pełna i bezwzględna integracja działań z wdrożonymi Standardami Ochrony Małoletnich (SOM – Ustawa Kamilka) i reagowanie na każdą sytuację krzywdzenia dziecka.

Obszar 5: Nowe podejście do diagnozy i spójnej współpracy z rodzicami

- Wykorzystanie wielospecjalistycznej oceny funkcjonowania ucznia w środowisku szkolnym w celu indywidualizacji wymagań edukacyjnych i lepszego rozpoznawania ukrytych barier rozwojowych (przełamywanie szablonowego traktowania uczniów).
- Zacieśnienie współpracy z rodzicami, systematyczne informowanie o absencji oraz wspólne kontrolowanie realizacji obowiązku szkolnego.
- Przełamywanie zjawiska „ślepoty percepcyjnej" dorosłych – poszerzanie wiedzy rodziców i nauczycieli na temat norm rozwojowych, wczesnych objawów depresji, zaburzeń psychicznych oraz symptomów używania e-papierosów lub leków przez młodzież.

IV. Struktura oddziaływań wychowawczych

- Dyrektor szkoły: Stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego, stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania

prozdrowotne (w tym strefy wyciszenia off-line), stwarza warunki do działania wolontariatu oraz nadzoruje realizację programu i jego zgodność ze statutem i SOM.

- Rada Pedagogiczna: Uczestniczy w diagnozowaniu potrzeb szkoły, opracowuje projekt programu i podejmuje uchwałę w sprawie wypracowania porozumienia z Radą Rodziców; realizuje i ewaluuje zadania programu.
- Rada Rodziców: Współtworzy dokument, uczestniczy w diagnozie potrzeb i jako organ uprawniony – w porozumieniu z Radą Pedagogiczną – uchwala Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny.
- Wychowawcy klas: Diagnozują sytuację w klasie, opracowują klasowe plany pracy wychowawczej oparte na celach programu, dbają o dobre relacje w grupie, zapobiegają wykluczeniom, podejmują działania profilaktyczne oraz stale współpracują z rodzicami i specjalistami.
- Nauczyciele: Współpracują z wychowawcami i pedagogami, reagują na przejawy agresji, uzależnień i niedostosowania społecznego, udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych oraz rozmawiają z rodzicami o frekwencji i postępach uczniów.
- Pedagog i Psycholog szkolny: Diagnozują środowisko wychowawcze, prowadzą badania diagnostyczne, zapewniają kwalifikowaną pomoc psychologiczno-pedagogiczną w bezpośredniej pracy z uczniami (wsparcie w kryzysach lękowych, depresyjnych), wspierają nauczycieli w problemach wychowawczych i pomagają rodzicom w przełamywaniu barier komunikacyjnych.
- Samorząd Uczniowski: Jest organizatorem życia kulturalnego, sportowego i rozrywkowego młodzieży, reprezentuje potrzeby środowiska uczniowskiego, propaguje ideę samorządności i wolontariatu oraz współtworzy klimat przyjaznej szkoły.

V. Harmonogram działań wychowawczo-profilaktycznych

Sfera rozwoju / Obszar	**Zadania i Priorytety 2026/2027**	**Formy realizacji działań**	**Odpowiedzialni**	**Termin**
CYFROWA, INTELEKTUALNA i ZAWODOWA	Radykalna reforma doradztwa zawodowego (reakcja na 58,7% negatywnych ocen). Wdrożenie zasad higieny cyfrowej i odpowiedzialnego AI.	Indywidualne konsultacje, praktyczne warsztaty z rekruterami, wizyty studyjne, symulacje rozmów kwalifikacyjnych. Projekty o fake newsach, dezinformacji;	Doradca zawodowy, koordynator ds. technologii, nauczyciele informatyki, wychowawcy.	Cały rok szkolny według planu klas

		wykorzystanie platformy ZPE.		
PSYCHICZNA I EMOCJONALNA	Redukcja permanentnego stresu szkolnego (59,4% wskazań) i wsparcie dobrostanu (38% uczniów w kryzysie). Likwidacja luki informacyjnej u rodziców.	Warsztaty zarządzania czasem i redukcji napięcia przedegzaminacyjnego. Cykl prelekcji psychoedukacyjnych dla rodziców na wywiadówkach („Symptomy kryzysu psychicznego u nastolatka").	Psycholog szkolny, pedagodzy szkolni, specjaliści z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.	Od października 2026 – systematycznie
FIZYCZNA I REGENERACJA	Walka z chronicznym zmęczeniem uczniów (72% wskazań). Atrakcyjna edukacja zdrowotna i ratownictwo przedmedyczne.	Przebudowa korytarzy na strefy wyciszenia (chillout zones, ciche miejsca z pufami). Praktyczne warsztaty z pierwszej pomocy na fantomach i z AED dla wszystkich klas.	Dyrektor szkoły, Samorząd Uczniowski, nauczyciele wychowania fizycznego i EDB.	Strefy wyciszenia do 30 XI 2026; warsztaty cały rok
SPOŁECZNA OBYWATELSKA	Przeciwdziałanie podziałom rówieśniczym w klasach (28,6% wskazań). Rozwój wolontariatu. Spójność ze Standardami Ochrony Małoletnich.	Godziny wychowawcze oparte na treningu empatii i komunikacji bez przemocy (NVC). Realizacja Programu Szkolnego Wolontariatu. Wdrażanie ścieżek interwencji Ustawy Kamilka.	Wychowawcy klas, opiekunowie wolontariatu, koordynator ds. SOM.	Cały rok szkolny
PROFILAKTYKA ZAGROŻEŃ	Kampania antynikotynowa i anty-EP (reakcja na e-papierosy wokół szkoły). Zapobieganie uzależnieniom behawioralnym.	Warsztaty profilaktyczne we współpracy z Sanepidem i Policją. Patrole interwencyjne. Promowanie dni aktywności off-line oraz bezekranowych przerw szkolnych.	Dyrekcja szkoły, pedagog, wychowawcy, Straż Miejska.	Od października 2026 – stały monitoring

VI. Wzór Absolwenta ZSE we Włocławku

Zadania wychowawcze i profilaktyczne ukierunkowane są na ukształtowanie absolwenta, który:

- Kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki, moralności i partnerstwa; odrzuca postawy wykluczenia i obojętności rówieśniczej.
- Zna i stosuje zasady dobrych obyczajów, kultury bycia oraz szanuje siebie i innych, będąc odpowiedzialnym za otoczenie.
- Posiada wysoki poziom higieny cyfrowej – umiejętnie zarządza czasem off-line, krytycznie analizuje informacje sieciowe, a z systemów AI korzysta w sposób twórczy, odpowiedzialny i dozwolony.
- Świadomie dba o zdrowie psychofizyczne – potrafi stosować konstruktywne techniki redukcji stresu, dba o sen, właściwą dietę i regenerację oraz posiada praktyczne umiejętności udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej.
- Wykazuje asertywność i postawę odmowną wobec e-papierosów, alkoholu, dopalaczy, napojów energetycznych i innych zachowań ryzykownych.
- Prezentuje dojrzałą postawę obywatelską i patriotyczną, zna historię i kulturę własnego narodu i regionu, buduje odporność społeczną i chętnie angażuje się w pomoc charytatywną (wolontariat).
- Jest ambitny, kreatywny, odważny i samodzielny; potrafi elastycznie planować ścieżkę zawodową na dynamicznym rynku pracy w oparciu o rzetelną autoocenę predyspozycji.

VII. Zasady ewaluacji programu

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Głównym kryterium sukcesu będzie zweryfikowanie, czy wdrożone modyfikacje (strefy wyciszenia, zmiana formuły doradztwa zawodowego, warsztaty radzenia sobie ze stresem) wpłynęły na obniżenie poziomu chronicznego stresu (wyjściowo 59,4%) oraz poprawę dobrostanu psychicznego młodzieży (wyjściowo 38% ocen niskich).

Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez monitoring zmian w zachowaniach uczniów, analizę dokumentacji, rozmowy z rodzicami, wyciąganie wniosków w zespołach nauczycieli oraz cykliczne ankiety online przeprowadzone w czerwcu 2027 r. Raport ewaluacyjny opracowany przez powołany przez Dyrektora zespół zostanie przedstawiony Radzie Pedagogicznej oraz Radzie Rodziców.

VIII. Formuła przyjęcia i zatwierdzenia dokumentu

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany w pełnym porozumieniu organów szkoły, z zachowaniem ustawowej procedury kompetencyjnej:

1. Rada Pedagogiczna Zespołu Szkół Ekonomicznych we Włocławku na posiedzeniu w dniu ...30.09.2026 r. wypracowała porozumienie i pozytywnie zaopiniowała projekt niniejszego programu do realizacji (Uchwała Rady Pedagogicznej nr 13.U/2026/2027...).

DYREKTOR
mgr Alicja Gołębiewska

Podpis Dyrektora Szkoły (Przewodniczącego RP): .....

2. Rada Rodziców Zespołu Szkół Ekonomicznych we Włocławku na posiedzeniu w dniu 29.09.2026 r., działając na podstawie art. 84 ust. 2 pkt 1 ustawy – Prawo oświatowe, w porozumieniu z Radą Pedagogiczną, uchwaliła i zatwierdziła niniejszy Program Wychowawczo-Profilaktyczny do realizacji w roku szkolnym 2026/2027 (Uchwała Rady Rodziców nr ...1/2026/2027...).

Podpis Przewodniczącego Rady Rodziców: ...Jaruszek Elżbieta...

Zespół ds. Opracowania Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

1. Dorota Andrzejewska
2. Agnieszka Biernacka
3. Alicja Gołębiewska

Zespół Szkół Ekonomiczn
ul. Bukowa 38/40
87-800 WŁOCŁAWE
tel. 54 232 58 52